

Sayı : 64272063-610- **26726**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-6977)

GÜNLÜDÜR
04 Ekim 2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 25.07.2016 tarihli ve 43452547-120.07-47514 sayılı yazısı.

Malatya Milletvekili Sayın Veli AĞBABA'nın tarafıma tevcih ettiği 7/6977 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-6977 Esas Nolu Önerge Cevabı

Sorular 1, 2, 3:

Türkiye’de son yıllarda gerçekleştirilen özelleştirmeler arasında en dikkat çeken TEDAŞ özelleştirmesidir. 4046 sayılı yasaya dayanarak elektrik dağıtım işi 16 bölgeye ayrılarak özelleştirilmiştir. Malatya, Elazığ, Bingöl ve Tunceli illerindeki elektrik dağıtım işini yürüten Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş. 2011 Yılı başında AKSA şirketine devredilmiş, bu tarihten itibaren ilgili şirket tarafından elektrik dağıtım gerçekleştirilmektedir.

Malatyalılar AKSA şirketinin uygulamalarından kaynaklı büyük sıkıntılar yaşamakta, alt yapı yatırımlarının yetersizliği sonucu sık sık kesilen elektrikler büyük zarara yol açmaktadır. En son 20 Haziran 2016 tarihinde öğlen saatlerinde Darende İlçe merkezinde meydana gelen elektrik arızası 24 saat geçmesine rağmen halen giderilememiştir. İlçenin en kalabalık iki mahallesinin belli bir kısmında 1 gün boyunca elektriğin olmaması ve yetkililere ulaşma konusunda yaşanan sıkıntılar vatandaşlar tarafından tepkiyle karşılanmıştır.

Bu çerçeveden hareketle;

- 2016 yılında halen Malatya’nın en büyük ilçelerinden birinde 24 saati aşan bir sürede elektrik arızasının giderilememesi bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmektedir?
- Saatlerce süren elektrik arızalarının ardından, ülkenin en stratejik kuramlarından biri olan elektrik sektöründeki özelleştirmenin yanlış olduğu değerlendirilmekte midir?
- Şirketlerin yatırım yapmalarının önünde bir engel var mıdır? Her yıl yapılacak yatırım konusunda şirketlere sınır getirilmekte midir? Alt yapı yetersizliğinden kaynaklı soranların çözümü için şirketlerle görüşülmesi planlanmakta mıdır?

Cevaplar 1, 2, 3:

Elektrik dağıtım faaliyetinin özelleştirilmesi işlemi 2008 yılında başlayan ve 2013 yılında tamamlanan bir süreç ile yapılmıştır. Ayrıca dağıtım ve perakende faaliyetleri ayrıştırılarak piyasada rekabetin oluşmasına ve ticaretin serbestleşmesine önemli katkılar sağlanmıştır.

Elektriğin üretim tesislerinden tüketim noktalarına kadar taşınması ve yeterli, kaliteli, sürekli ve kesintisiz sunumu için önemli büyüklükte iletim ve dağıtım altyapısının inşa edilmesi ve işletilmesi gerekmektedir.

Türkiye’deki elektrik şebeke sistem altyapısı 30-40 yıllıktır. Türkiye’nin 15-20 bin megavat kapasitesine göre yapılmış olan bu şebekeleri bugün itibarıyla artık bu kapasiteye ihtiyaç noktasında karşılık vermemektedir. Bugün 77 bin megavat kurulu gücü olan Türkiye’nin, bölgesinde veya Anadolu’nun farklı yerlerindeki yoğun talebe bağlı elektrik enerjisi talebi trafo, şebeke ve iletim hatlarındaki sıkıntıları beraberinde getirmektedir.

Bu sıkıntıların azaltılması elektriğin daha kaliteli, sağlıklı ve kesintisiz bir şekilde tüketiciye ulaştırılabilmesi için; 2010-2015 yılları arası yaklaşık 13 milyar lira yatırım, 27 milyar lira işletme bütçesi, 2015-2020 yılları arası yaklaşık 18 milyar lira yatırım, 43 milyar lira işletme bütçesi, olmak üzere 10 yıl içerisinde ülkemiz toplamda 101 milyar liralık bir tutarını sadece elektrik dağıtım sektörüne harcamış olacaktır. Elektrik dağıtım şirketlerinin (EDAŞ) yatırım bütçelerinde bir kısıtlama olması söz konusu olamayacağı gibi bu büyüklüklerin doğru yönetilmesinin ne kadar önemli olduğunun bilinmesi gerekmektedir.

Bu büyüklükteki bir elektrik dağıtım ağının sahada işletmesini yapan elektrik dağıtım şirketlerinin performanslarının denetlenmesi için gerekli tedbirlerde alınmaktadır. Dağıtım şirketleriyle sık sık bir araya gelerek gerekli uyarılar yapılmaktadır. Sahada yapılan anketlerle değerlendirildikleri ve şirketlere "performans karnesi" verileceği ilgili şirketlere bildirilmiştir. Bu kapsamda ilk olarak 2016 Mart ayı içerisinde yapılan elektrik dağıtım hizmetleri memnuniyet anketinin gerek şirket bazındaki gerekse genel bazdaki sonuçları ilgili şirketlerle

paylaşmıştır. Dağıtım şirketlerinin müşteri memnuniyetini etkileyen en önemli hususlar olan; tedarik sürekliliği, hizmet kalitesi, teknik kalite ve bu kriterlerin sonuçları bağlamında gerekli yatırımların ve işletme faaliyetlerinin yapılıp yapılmadığı hususunda farklı ekipler ve farklı zamanlarda planlı/plansız, haber edilerek veya haber edilmeksizin denetlenerek vatandaşlarımızın makul taleplerini elektrik dağıtım şirketlerinin karşılayıp karşılamadığını takip edilmektedir.

Denetimlerde yetkin personel ve etkin denetim yöntemleri kullanılarak, uygunluk ve performans denetimlerinin yapılmasıyla; kamu kaynaklarının verimli ve yerinde kullanılması, dağıtım hizmetlerinin sağlıklı hale getirilmesi ve tüketicinin daha kaliteli ve kesintisiz elektrik kullanması sağlanmaktadır.

Dağıtım Şirketlerine verilen hedefler doğrultusunda marjinal maliyetlerin yakalandığı işletme ve yatırım şartlarının sağlanması, teknik ve ticari kalitenin daha fazla geliştirilmesi, kayıp-kaçak oranının tüm EDAŞ'lar için 5 yıl içinde OECD ortalamalarına çekilmesi, tüketici odaklı müşteri hizmetleri yönetiminin daha etkin hale getirilmesi, ilgili kurumlara ve tüketiciye karşı şeffaflık ve izlenebilirlik sağlanması istenmiştir.

EDAŞ'ların tümünde şebeke varlık yönetimine geçilme sürecinin tamamlanması, daha kısa süre içinde yanıtlanan çağrılarının yüzdesinin artırılması ve çağrı merkezi performansının artırılması, CBS uygulamalarının tamamlanması, akıllı şebeke uygulamalarına başlanması, daha fazla AR-GE yapan ve süreçlerini iyileştiren bir yaklaşım, uzman ve kalifiye personel eksiğinin giderilmesi ve çalışan memnuniyetinin sağlanması, müşteri memnuniyeti standartlarında AB ülkeleri seviyesinin yakalanması, etkin iletişim stratejilerinin oluşturulması hedeflenmektedir.

Fırat Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinden (Fırat EDAŞ) önergede yer alan hususlara ilişkin bilgi talep edilmiş olup, Bakanlığımıza cevaben iletilen bilgi şu şekildedir; Fırat EDAŞ tarafından 20.06.2015 tarihinde alınan ihbar üzerine, Malatya İli Darende İlçesinin enerji aldığı Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Darende TM den irtibatlı Zaviye DM' de yine aynı bölgede faaliyet gösteren Hacılar HES üretim santralinin ve ilçe merkezini besleyen fiderlerin enerjisiz olduğu tespit edilmiştir. Meydana gelen arızaya müdahale ve tespit çalışmaları başlatılmıştır. Yapılan tespit sonucunda geçici arıza olduğu düşünülerek hatta enerji verilmiştir. Ancak yaklaşık yarım saat sonra Darende TM-Zaviye DM arasındaki hatta ve üretim santraline ait gerilim trafolarında patlama olmuş ve kalıcı hasarlı arıza meydana gelmiştir. Darende İlçe İşletme Şefliğinde bulunan personeller arızaya anında müdahalede bulunmuş, ilçe merkezini besleyen 20 trafo bölgesine kademeli olarak enerji verilmeye başlanmıştır. Son olarak enerjisiz kalan Heyiketeği Mahallesinin dağıtım merkezinden enerjilendirilmesi esnasında, kablo izolasyon ve trafo arızası nedeniyle bahse konu mahalleye elektrik verilememiş, il merkezinden trafo sevkiyatı ve kablo arıza yeri tespiti için test aracı bölgeye yönlendirilerek, kablo arızasının yer altındaki tespiti ve tespit edilen arızanın giderilmesi sonucu Heyiketeği Mahallesine de enerji verilmiştir.

Soru 4:

-Türkiye genelinde elektrik dağıtım şirketlerinin, işe başladıkları tarihten itibaren işten çıkardıkları personel sayıları ayrı ayrı kaç kişidir? İşten çıkarılan personellerin meslekleri nelerdir? İlgili şirketlerin 1 Haziran 2016 tarihi itibarıyla çalıştırdıkları personel sayıları ve meslekleri ne kadardır?

Cevap 4:

Dağıtım şirketlerinin elektrik enerjisi arzını verimli bir şekilde tüketiciye ulaştırabilmesi için kalifiye ve uzman personelle çalışması önem arz etmektedir. Bu nedenle işletme esnasında disiplinsizlik, ahlak ve iyi niyet kurallarına uymama, verimsizlik gibi nedenlerle işten ayrılan

**MALATYA MİLLETVEKİLİ SAYIN VELİ AĞBABA'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6977)**

personel olduğu gibi; emeklilik, vefat, istifa ve nakil gibi nedenlerle işten ayrılan personel olmuştur. Elektrik dağıtım şirketlerin tamamında çalışan toplam personel sayısı yaklaşık olarak 27.000 kişi ve yukarıda sayılan nedenlerle işten ayrılan toplam personel sayısı ise 3.919 kişidir.